

Præsterne give hele Aars Henstand med at faae enkelte af deres Tjender ind; det er meget hyppigt, at de modtage smaa Afbetalinger, men dette vilde jo slet ikke mere kunne eksistere, naar de skulde indbetales i Statskassen; da vilde hvert halve Aar ufravigelig Udpantning følge; saasnart ikke Betalingen inden det fastsatte Tidsrum var skeet. Jeg vil tillade mig at anføre et lille Exempel. Til en Præst, der var befordret fra sin Menighed til en anden, kom i Juni Maaned en Gaardmandskone og bragte ham paa eengang Betaling for to Aars Tjender; den ene Deel havde altsaa henstaaet om trent et halvt Aar, og den anden halvandet Aar længere, end den egentlig havde burdet. Hun sagde: „Nu takker jeg Dem, fordi De aldrig nogensinde har udpantet os“. Den Billighed, Præsten saaledes viste og overhovedet viser, vil umuligt kunne vises af Statskassen, men et langt strengere System imod Menighedsmedlemmerne maatte være at følge; saa jeg troer, at naar dette blev indført, vilde de bringes til at erkjende, at da de stode ligeoverfor Præsten, stode de bedre og bleve behandlede med langt mere Skaansel, end naar de nu stode ligeoverfor Statskassen, der ingen Skaansel viser. Men, siger man, om det nu ogsaa er strengere imod Menighedsmedlemmet, saa maatte det være meget bekvemmere for Præsten, der jo da blot behøvede at tage hen til Amtstuen og faae udbetalt uden nogensomhelst Uleilighed og uden nogensomhelst Fortrædiggelse sin Lønning. Men man maa ikke alene see paa den ydelstikkelige Bequemmelighed, men maa see paa, hvad der er sikkest ogsaa for kommende Tider, og da anseer jeg det for langt sikrere for Præsterne at have Lønningen, som de nu have den, og med den Aarhundrede gamle Hævd, end om de fik den, om end ogsaa med det Tilfagn, at den skal blive uforsmindstet, ved en Lov, som en anden Lov et Par Aar efter kunde ophæve. I Schweitzer Cantonerne var det Tilfældet, at man saaledes inddrog Tjenderne og istedetfor satte Præsterne paa fast Gage, og Lovgivningsmagten erklærede da, at Præsterne skulde have fuldstændigt Æquivalent for de Tjender, de saaledes ikke mere erholdt. I nogle Aar erholdt de dette Æquivalent. Derefter klagede enhver kommende

Folkerepræsentation over, at disse Lønninger bleve altfor trykkende og byrdefulde; da havde man allerede glemt, at man i Statskassen havde indbraget, hvorfor det var Æquivalent, og man saae kun hen til den aarlige Udgift, og man nedsatte den saa Aar for Aar og ved bliver maaskee endnu aarligen med at nedsette den. Og derfor, om den nuværende Opbeholdelsesmaade end skaffer Præsterne endeel Ubehageligheder, om de endogsaa lidt og ofte maae give Henstand, ja endogsaa ganske eftergive enkelte Ydelser; saa troer jeg dog, at det for Præsternes Stilling i det Hele vilde være langt gavnligere og sikrere at beholde Lønningen, som de nu have den, end at blive satte paa fast Lønning af Statskassen, en Lønning, som det dog tilsidst vil komme til at berøve paa Repræsentationen at sætte op og ned, og som i alt Fald vil blive afhængig af de aarlige Finantslove. — For Statskassen har man troet, at det vilde være en Binding. Men naar alle disse Naturalydelser af saa høist forskjellig Natur skulde converteres og derefter indbetales, saa vilde de overordentlig meget svinde ind; og medens Staten paa den ene Side vilde faae en overordentlig stor Byrde ved saa mangfoldige nye Skatenummere; da der jo maatte optages paa Listen flere nye Skatenummere for enhver Skatteyder; saa vilde paa den anden Side den Fordeel, Statskassen derved kunde gjøre sig, kun blive ringe; fordi i Virkeligheden Saameget vilde svinde ind, naar det skulde converteres, og Udgiften ved Indkrævningen skulde afholdes. Jeg troer derfor, at det i enhver Henseende vil være meget at fraraade at gaae ind paa denne Paragraph. Saaledes som Folkekirken nu staaer til Staten, undergivet Statens højeste Lovgivningsmagt, kunde det da være at misunde den, at den har den Frihed, den Selvstændighed, der naturligen ligger dertil, at den ikke behøver Lønninger fra Statskassen, men har sin egen Dotation? Dersom det var en katolsk Kirke, der i Principet ikke anseer sig underkastet Statens Lovgivningsmagt, saa vilde det forekomme mig at være i sin Orden, at Staten sagde: Ja, saa holde vi den bunden ved Lønningen, da vi ikke kunne byde over den ved Lovgivningen; da Staten ikke har Lovgivningsmagten over den, men denne ligger